

מלחמה - אתחלתא דנאולה (מנילה ז'ע"ב)

מלחמה שלום

תיבה אחר תיבה בסוד אחדות הבריא

אבנט

מיגז גאיז

איתא בגמרא (זבחים יח ע"א), תנו רבנן: **היו** (בגדי הכהונה שלבש הכהן בשעת עבודתו) **מרושלין** (נגררין בקרקע), **או מסולקין** (מן הקרקע, שהיו גבוהים מהקרקע מחמת שהיו קצרים, או שהיו) **משוחקים** (מיושנים), **ועבד - עבודתו כשרה! אמר רב יהודה אמר שמואל: מרושלין - כשרין, מסולקין - פסולין!** ובהמשך (שם ע"ב) שואלת הגמרא: **וכי תימא מאי מרושלין?** (שהכשירה הברייתא, לא כשהיו מרושלין ונגררים על הקרקע, אלא שהיו) **מסולקין על ידי אבנט** (עד למידתו של הכהן, ולפיכך לא אכפת לו שהיו ארוכים יותר ממידת הכהן, כי) **אבנט** (המגביהם עד למידת ארכו של הכהן חשיב כאילו הבגד) **מיגז גאיז**, (ולא חשיב מרושל, שהרי אינו נגרר על גבי קרקע). ופירש רש"י (שם, ד"ה וכת"מ מאי), וז"ל, אבנט מיגז גאיז. כלומר כל סלוק שע"י אבנט הוה ליה כחותך ונוטל היתר שבהן ומכשירן, עכ"ל.

ודין זה של אבנט שיש בכחו 'לחתוך', נאמר בין לחומרא ובין לקולא. וכבר הרחיבו על כך בפוסקים; עין תהלה לדוד (או"ח סימן יא ס"ק ה), ובנשמת אדם (ח"א כלל יא, ס"ג).

מקום חגורת האבנט

ובעניין מקום חגורת האבנט שנינו (זבחים יח ע"ב), וז"ל **מאי** (יְהִי עַל מְתֵנִיקָם) **לֹא יִתְקַרֵּר בְּיָדָם** (יחזקאל מד, יח)? אמר אביי: לא יתגררו במקום שמזיעין, כדתניא: כשהם חוגרין, אין חוגרין לא למטה ממתניהן ולא למעלה מאציליהן כנגד אצילי ידיהן, עכ"ל.

ונחלקו הראשונים היכן מקום חגורת האבנט. שיטת רש"י (זבחים יט ע"א ד"ה כנגד אצילי, ובזבחים פח ע"ב ד"ה אהיכא דאיתיה) והרמב"ם (הלכות כלי המקדש פ"י הלכה א - ב), שחוגרים את האבנט למעלה מטבורו, סמוך לאצילי ידיו כנגד לבו (בין חזה לטבור). ושיטת התוס' (מנחות לו ע"א ד"ה קיבורת, עיי"ש) והראב"ד שמקום חגורת האבנט הוא על כריסו (מתחת לטבור).

חד פרסא

ובלשון פנימית יותר, מקום זה שבין חזה לטבור, יש בו 'חד פרסא'. שמחלק גופו של האדם לשנים, בין חציו עליון לחציו תחתון. כמ"ש במבוא שערים (ש"ה, ח"ב, פ"ב), וז"ל, ודע כי באמצע גופא וכו' יש חד פרסא הנקרא יתרת הכבד,

טרפשא דכבדא, והיא מה שנזכר בפרשת בראשית (זוה"ק כרך א דף לב ע"ב), א"ר יצחק אית קרומה במציעות מעוי דבר נש, דאיהו פסיק מתתא לעילא וכו'. ואמנם פרסא זו אינה ביושר, כי כשמתחלת דרך פנים מתחלת מסיום החזה, וכי שמתפשטת אל האחור היא כנגד הטבור, עכ"ל. ועין עוד בדבריו (ש"ב ח"א פ"ב).

חד פרסא הוא סוד - יְהִי רָקִיעַ

וכתב בעץ חיים (ש"ח פ"ב מ"ת), וז"ל, הניח חד פרסא באמצע גופו, במקום טבורו מבפנים, כדי שיפסיק בינתים. וז"ש (בראשית א, ו) יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְיִהְיֶה מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לַמַּיִם, עכ"ל.

וכלשון הרמ"ז (שמות), וז"ל, ידוע שבכל פרצוף יש שתי מדרגות, דהיינו ממראה מותניו ולמעלה, וממראה מותניו ולמטה. וה"ס יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם (בראשית א, ו), שהוא אותו פרסא המבדיל בין אברי הנשימה לאיברים שלמטה. ובבית המקדש הוא יבדיל בין הקודש לקודש הקדשים.^א

יְהִי רָקִיעַ (אבנט) הוא שורש למחלוקת וגיהנום

ורקיע זה – אבנט, הוא שורש למחלוקת ולגיהנום, כמ"ש (זוה"ק כרך א, יז ע"א) ורזא דא יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְיִהְיֶה מַבְדִּיל (בראשית א, ו) דא מחלוקת קדמאה אתערז דרוגזא ותור קפא^ב, בעא לאפרשא ואתער גיהנם, עד דרוגזא ותוקפא אצטנן, וכדין ויעש אלהים את הרקיע וגו' אתער מחלוקת דרחימו וחביבו וקיומא דעלמא, וברזא דא מחלוקת שמאי והלל, דתורה שבע"פ עאלת ברחימו גבי תורה שבכתב, והוה בקיומא שלים.^ג

והבן שאבנט – רקיע, שורש למחלוקת וגיהנום, שהוא שורש המלחמה. אולם מאידך בבחינת מחלוקת שמאי והלל, זהו רחימו - אהבה, שלא נמנעו בית שמאי מלישא נשים מבית הלל, ולא בית הלל מבית שמאי (יבמות דף יג ע"ב). וזה שלום, כמ"ש בעין יעקב (שם), וז"ל, ללמדך שאהבה וריעות נוהגין זה בזה, לקיים מה שנאמר (זכריה ח, יט) וְהָאֵמֶת וְהַשָּׁלוֹם אֶהְיֶה, עכ"ל. וכמ"ש חז"ל, רקיע אותיות עיקר, מקום חיבור הנפרדים.

^א עיין ספד"צ (פ"ה, ד"ה יהי רקיע. ובגר"א שם).

^ב וכן דייק הכלי יקר (בראשית א, ו), מלשון הפסוק, וז"ל, ומה שלא נאמר יהי רקיע ויהי רקיע, כדרך שנאמר (בראשית א, ג) יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, לפי שאין פתגם הרעה נעשה מהרה, לפיכך הרקיע המורה על המחלוקת לא נעשה תיכף, עכ"ל.

^ג ועין תיקונים (יט ע"ב, קכו ע"ב).